

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д.изк. Йордан Гошев – 05.08.02, Музикознание и музикално изкуство, професор по хармония в Югозападен университет „Неофит Рилски” Благоевград

член на научно жури за избор на академична длъжност **„професор”** в професионално направление 8.3. – Музикално и танцово изкуство, специалност „Пиано“ към Клавирна катедра, Инструментален факултет на НМА „Проф. Панчо Владигеров“ София

На конкурса за ПРОФЕСОР по пиано, обявен в Държавен вестник на **13.09.2016** г. се е явил 1 (един) кандидат. Той е доцент д-р Илия Чернаев от Клавирна катедра в Инструментален факултет на НМА „Проф. Панчо Владигеров“.

Съгласно приложената Справка за приносите на творческо-изпълнителската дейност по смисъла на чл. 24 и чл. 27, ал.3 от Закона за развитие на академичния състав и на чл. 53 от Правилника за прилагане на ЗРАС в Р България кандидатът представя художествено-творческа дейност като хабилитационен материал за обявения конкурс:

- **клавирни рецитали;**
- **солист на оркестър;**
- **камерен изпълнител;**
- **премиерни изпълнения;**
- **тематични концерти;**

- **звукзаписна и педагогическа дейност**

Тази дейност на кандидата е обект на настоящия коментар.

Богатият опит, който притежава доц. Чернаев за тази академична длъжност, е резултат на формирането му като изпълнител в семейство с музикални традиции, на дългогодишната му подготовка в класовете по пиано на доц. Лидия Кутева и професорите Милена Куртева и Джулия и Константин Ганеви, на участията му в майсторски класове с професорите Акиле Делле-Вине Фабри, Жермен Муние и Татяна Николаева. Дългогодишната му работа като концертиращ пианист и като камерен изпълнител намират израз в творческата реализация на произведения от различни епохи на сцените в различни държави - България, Полша, Гърция, Италия, Република Южна Африка, Австрия, Испания и Швейцария... Осъществените национални и световни премиери на произведения от Рамо, Прокофиев, Бритън, Шнитке, Лигети, Л. Денев, Ал. Младенов и Б. Танева, изискват от изпълнителя специфичен подход и култура за постигане и пресъздаване на авторската идея, на педантизъм към нотния текст и пианистични възможности, които Илия Чернаев безспорно притежава.

Палитрата на произведения от различни епохи в репертоара изискват качества от пианиста, които да дадат възможност за пълноценна изява и емоционално внушение на творбите, от задълбочено познаване на всеки стил, от отдаденост на музикалното изкуство и от артистично вдъхновение.

В подкрепа на казаното за качествата на кандидата са и многобройните му участия като солист на Софийска, Русенска, Варненска и Плевенска филхармония, Симфоничният оркестър на БНР, на

симфоничните оркестри в Пазарджик и Разград, на Симфоничния оркестър на Клуж – Румъния, Националния симфоничен оркестър на Република Южна Африка, симфоничните оркестри на Кейптаун, Дърбън и др.

В представената Справка от кандидата са подчертани партнирането му в клавирно дуо с Боян Коларов и проф. Борислава Танева. „Удоволствието от ансамбловото музициране“ е показател за намеренията на доц. Чернаев да представи в художествено творческата си дейност различното си амплоа, широкоспектърните си възможности и изпълнителско майсторство в „клавирни формати, предполагащи специфични умения, съответно комплексна музикантска подготовка, култура и практически опит в сценичните изяви“. Постигането на динамичен баланс, на синхрон в изпълнението, на емоционално и естетическо внушение при камерното музициране изискват друг вид „пианизъм“, който да даде възможност за пълноценна изява на участниците в ансамбъла. Спечелените награди от международните конкурси в Калтанисета – Италия (1996 г., I награда), „ТИМ“ в Рим - Италия (1998 г., I награда и голямата награда на конкурса), Токио – Япония (2000 г., III награда) и „Зайлер“ в Крит – Гърция (2006 г., II награда) показват безспорно нивото на участниците в състава и качествено им свирене.

Илия Черняев има редица награди и на международни клавирни конкурси в Усти на Лабем – Чехия (1983 г., III награда), Марсала – Италия (1987 г., I награда), „Шопен“ – София (1989 г., I награда) и „UNISA“ в Претория – Република Южна Африка (1990 г., III награда и специалната награда за най-добро изпълнение на концерт от Моцарт).

В представената документация след назначаването на Илия Чернаев за доцент през 2013 до м. октомври 2016 год. са изброени: 1 концерт като солист на Пазарджишкия СО, 2 рецитала /в градовете Нойенхоф и Килванген, Швейцария/ и 5 концерта в Швейцария като камерен изпълнител в партньорство с Боян Коларов /в документацията не е посочен репертоара и не мога да преценя дали програмата е различна или е с повтарящи се творби за двата цикъла през м.юни 2014 година и м. октомври 2016/ и 1 концерт в зала България в партньорство с проф. Борислава Танева, където са представени интегрално творбите на Дм. Шостакович за две пиана.

Реализираните майсторски класове във Великобритания, Сърбия и Австрия, открити лекции, журирования на международни конкурси показват необходимата, според изискванията за заемане на академичната длъжност професор, международна разпознаваемост на кандидата.

Активната му педагогическа дейност стартира скоро след дипломирането – 1992 година като хоноруван асистент, а по-късно главен асистент /2004 г./ и доцент /2013 г./ в Клавирната катедра на Инструменталния факултет на НМА „Панчо Владигеров”. Като асистент на проф. Стела Димитрова – Майсторова се реализират интегрални изпълнения на 24-те прелюдии и фуги на Шостакович в камерна зала „България“, двата клавирни концерта на Шостакович за неговата 100 годишнина и клавирните сонати на Моцарт и Прокофиев в зала 9 на НДК.

Не закъсняват и впечатляващите изяви и награди на студентите обучавани от Илия Чернаев:

- Рецитали в Р Хърватска, Великобритания, Уелс, Португалия;

- Солисти на Софийска филхармония, Видински, Старозагорски и Пазарджишки симфоничен оркестър, на Академичния симфоничен оркестър и др.
- носители са на награди от международни клавирни конкурси във Франция, Португалия, Тунис, Хонг Конг, Турция, Сърбия, Македония и Румъния;
- лауреати са на Академичните клавирни конкурси, провеждани ежегодно в НМА „Панчо Владигеров“;
- негови студенти са активни участници в майсторски класове на проф. Джон Пери (САЩ), проф. Маркус Праузе (Австрия), проф. Влад Димулеску (Румъния), проф. Даниеле Петралия (Италия) и др.

Изброените форми на изяви от неговите студенти са безспорно доказателство за качествата на доц. Чернаев като преподавател и педагог, за неговата ангажираност към добрата подготовка и търсене на различни форми за стимулиране на инструменталното им усъвършенстване. Участието му в редица проекти, организирането на интегрални концерти, журиранията на конкурси са неотменна част от организаторската дейност и ангажираността на Илия Чернаев към музикалната култура на България.

Представените дейности са достатъчни за кандидатстващата длъжност. Художествено творческата дейност на доц. д-р Илия Чернаев, според мен, отговарят на смисъла и изискванията на ЗРАСРБ (ДВ, бр. 38/21.05.2010) и чл. 53 от Правилника за прилагане на ЗРАСРБ (ДВ, бр. 19/08.03.2011) за професор в професионално направление 8.3 Музикално и танцово изкуство на обявения конкурс от НМА „П. Владигеров“. Художествено творческата дейност имат приносен характер за българското изпълнителско изкуство и музикална култура.

Ето защо, в заключение, изразявам своето положително становище за избора на академичната длъжност **„Професор“** на доцент д-р Илия Чернаев за нуждите на Клавирна катедра, Инструментален факултет, НМА „Панчо Владигеров”, София.

28.12.2016 г.

Благоевград

проф. д. изк. Йордан Гошев